

Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες II

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Διατμηματικό		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Β.ΕΣ.1.	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου

Μάθησης και το Παράρτημα Β

• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τεχνικές ανάλυσης για την επεξεργασία και ερμηνεία των αποτελεσμάτων ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων.

Α. Ως προς τις μεθόδους ποσοτικής έρευνας, στόχος του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να αναπτύξουν τόσο θεωρητικές όσο και πρακτικές δεξιότητες στην ανάλυση και ερμηνεία στατιστικών δεδομένων. Ο προσανατολισμός του μαθήματος θα επικεντρωθεί στο να αναπτύξει ο/η φοιτητής/ρια «στατιστική σκέψη». Η στατιστική σκέψη αναφέρεται στην ικανότητα να εξάγουμε λογικά συμπεράσματα από διαφόρων ειδών στατιστικά δεδομένα με τη βοήθεια στατιστικών μεθόδων και τεχνικών.

Με το πέρας του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια, θα έχει:

- κατανοήσει τις βασικές αρχές που διέπουν τη στατιστική στα πλαίσια των κοινωνικών επιστημών.
- μάθει να χρησιμοποιεί σε βασικό επίπεδο το ειδικό στατιστικό λογισμικό (SPSS)
- μάθει να περιγράφει και να οργανώνει τα δεδομένα που συλλέγει (περιγραφική στατιστική)
- εισαχθεί στον τρόπο ελέγχου υποθέσεων (επαγωγική στατιστική).

Β. Ως προς τις μεθόδους ποιοτικής έρευνας, στόχος είναι να εμβυθύνουν σε ειδικότερα ζητήματα και μεθόδους ποιοτικής έρευνας. Με το πέρας του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια, θα είναι σε θέση:

- Να σχεδιάζει μια ποιοτική έρευνα, να διατυπώνει στόχο και ερευνητικά ερωτήματα.
- Να γνωρίζει τα διαφορετικά είδη ερωτήσεων που μπορούν να διατυπωθούν σε έναν οδηγό συνέντευξης, να διαμορφώνει και να χρησιμοποιεί έναν οδηγό συνέντευξης.
- Να γνωρίζει και να εφαρμόζει στην πράξη τα στάδια της θεματικής, καθώς και τις βασικές αρχές και τις διαδικασίες της αφηγηματικής ανάλυσης.
- Να γνωρίζει μεθόδους συλλογής/παραγωγής ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων όπως είναι: (1) η ποιοτική συνέντευξη σε βάθος (ημιδομημένη, μη δομημένη και πλήρως δομημένη συνέντευξη), (2) η βιογραφική αφηγηματική συνέντευξη, (3) οι ομαδικές συνεντεύξεις (focus groups) (4) η (συμμετοχική) παρατήρηση/εθνογραφία (5) η χρήση των οπτικών μέσων στις κοινωνικές επιστήμες και η ποιοτική μέθοδος έρευνας Photovoice (6) η ανάλυση γεγονότων διαμαρτυρίας (7) η προφορική ιστορία, κ.ο.κ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση
δεδομένων και πληροφοριών, με τη
χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην
πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και
ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε

Ομαδική εργασία	θέματα φύλου
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
	Άλλες...
	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	
Λήψη αποφάσεων	
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	
Αυτόνομη εργασία	
Ομαδική εργασία	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό θα αποτελείται από δύο μέρη, ένα για τις ποσοτικές μεθόδους, κι ένα για τις ποιοτικές μεθόδους έρευνας.

Στο Α μέρος σχετικά με τις ποσοτικές μεθόδους, θα διδαχθούν οι παρακάτω ενότητες:

- Εισαγωγή στο general linear model και τις εφαρμογές του.
- Σύγκριση μέσων όρων: η περίπτωση δύο δειγμάτων, t-test
- Σύγκριση περισσότερων των δύο μέσων όρων: Ανάλυση Διακύμανσης (ANOVA)
- Ανάλυση Παλινδρόμησης
- Διερευνητική Ανάλυση Παραγόντων
- Επιβεβαιωτική Ανάλυση Παραγόντων
- Εισαγωγή στα Μοντέλα Δομικών Εξισώσεων

Στο Β μέρος σχετικά με τις ποιοτικές μεθόδους θα διδαχθούν τα εξής :

- Σχεδιασμός ποιοτικής έρευνας
- Θεματικής/αφηγηματική ανάλυση.
- Μέθοδοι συλλογής/παραγωγής ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων
 - ποιοτική συνέντευξη σε βάθος (ημιδομημένη, μη δομημένη και πλήρως δομημένη συνέντευξη),
 - βιογραφική αφηγηματική συνέντευξη,
 - ομαδικές συνεντεύξεις (focus groups)
 - (συμμετοχική) παρατήρηση/εθνογραφία
 - χρήση των οπτικών μέσων στις κοινωνικές επιστήμες
 - ποιοτική μέθοδος έρευνας Photovoice (
 - ανάλυση γεγονότων διαμαρτυρίας
 - προφορική ιστορία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, Χρήση Τ.Π.Ε. (power point, video) στη Διδασκαλία/ Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-mail, e-learn)										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Αυτοτελής/ Μη-καθοδηγούμενη μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>78 ώρες</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project),/Συγγραφή τελικής εργασίας / ενδιάμεσων εργασιών</td><td>33 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>150 ώρες</td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Αυτοτελής/ Μη-καθοδηγούμενη μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	78 ώρες	Εκπόνηση μελέτης (project),/Συγγραφή τελικής εργασίας / ενδιάμεσων εργασιών	33 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39 ώρες										
Αυτοτελής/ Μη-καθοδηγούμενη μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	78 ώρες										
Εκπόνηση μελέτης (project),/Συγγραφή τελικής εργασίας / ενδιάμεσων εργασιών	33 ώρες										
Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια	Γραπτή Εργασία Ενδιάμεσες εργασίες										

αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
---	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Adler, E.S. & Clark, R. (2018). Κοινωνική έρευνα. Μια ξενάγηση στις μεθόδους και τις τεχνικές (επιμ. Γ. Τσίρμπας, μτφρ. Α. Χράπαλος). Αθήνα: Τζιόλας.

Babbie, E. (2011). Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα (επιμ. Κ. Ζαφειρόπουλος, μτφρ. Γ. Βογιατζής). Αθήνα: Κριτική.

Babbie, E. (2011). Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα (επιμ. Κ. Ζαφειρόπουλος, μτφρ. Γ. Βογιατζής). Αθήνα: Κριτική.

Καλογεράκη, Σ. (2013), Εφαρμογές μεικτών μεθόδων έρευνας: ο διερευνητικός ακολουθιακός σχεδιασμός στην κατασκευή εργαλείων μέτρησης κοινωνικών ερευνών. Στο Πουρκός, Μ. (επιμ.) Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική, ψυχολογική και εκπαιδευτική έρευνα: επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα των προοπτικών διεύρυνσης του ερευνητικού σχεδιασμού. Αθήνα: Ίων. Σελ. 293-317.

Κυριαζή, Ν. (2011). Η κοινωνιολογική έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών. (Νέα διευρυμένη έκδοση). Αθήνα: Πεδίο.

Πουρκός Μ. & Δαφέρμος Μ. (επιμ.) (2010) Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα. Αθήνα: Τόπος.

Τσιώλης, Γ. (2013) Η σχέση ποιοτικής και ποσοτικής προσέγγισης στην κοινωνική έρευνα: από τη θέση περί 'ριζικής ασυμβατότητας' στο συνδυασμό ή τη συμπληρωματικότητα των προσεγγίσεων. Στο Μ. Πουρκός (Επιμ.) Δυνατότητες και όρια της μείξης των μεθοδολογιών στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα. Αθήνα: Ίων. 2013. Σελ. 271-292.

Τσιώλης, Γ. (2014) Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα. Αθήνα: Κριτική.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά: